

naam Janssen-Stichting
plaats Waskemeer
gemeente Ooststellingwerf

beschrijving A. ALGEMENE KARAKTERISTIEK De zogenaamde Janssen-Stichting te Waskemeer is één van de ontginningsprojecten van de ideële "P.W. Janssen's Friesche Stichting". Het aan de Leidijk gelegen complex heeft een L-vormige plattegrond en omvat een negental kleine stelpboerderijen en bijbehorende landbouwgronden. In 1899 werd ca. 40 ha. heidegrond aangekocht en vervolgens ontgonnen. Aan beide zijden van een nieuw gegraven wijk werden vier boerderijtjes gebouwd, waarvan de eerste vijf in 1901 gereed waren. Bij het complex hoorde ook een aangrenzende boerderij, die in 1900 werd aangekocht.

B. NADERE OMSCHRIJVING BIJZONDERE WAARDEN Intrinsieke stedenbouwkundige kwaliteit De waarde van het gebied moet niet zozeer gezocht worden in de kwaliteit van het ruimtelijke concept maar veeleer in de historische betekenis. Desondanks vormen de ter weerszijden van weg en wijk gelegen boerderijtjes met de landbouwgronden en fraaie beplanting een aardig geheel. Bijzondere historische betekenis Het gebied te Waskemeer is een redelijk gaaf bewaard gebleven voorbeeld van de diverse ontginningsprojecten van de "P.W. Janssen's Friesche Stichting". Met name voor de zuidoost-hoek van de provincie Friesland is het werk van de heer P.W. Janssen (1821-1903) en zijn zoon C.W. Janssen van grote betekenis geweest. Bij de bestrijding van de armoede in de zuidoosthoek combineerden zij het doel van de woningverbetering met de ontginning van heide en uitgeveende gronden. Het gebied heeft enige waarde als herinnering aan de werken van de stichting. Stedenbouwkundige betekenis in ruimere omgeving De Janssen-Stichting te Waskemeer is herkenbaar als een afzonderlijk geheel. Gaafheid Het complex is in aanleg goed bewaard gebleven. De enige wezenlijke, maar niet storende, verandering in de structuur betreft de na de Tweede Wereldoorlog (in 1969 ?) in het kader van de ruilverkaveling aangelegde verharde weg langs de wijk. Van de boerderijen zijn de hoofdvormen veelal wel bewaard gebleven in tegenstelling tot sommige details. Hier en daar zijn nieuwe bijgebouwtjes geplaatst. Hoewel ook op de gaafheid van dit complex wel een en ander is af te dingen, is het waarschijnlijk het meest gaaf bewaard gebleven voorbeeld van de complexen van de Janssen-stichting die Friesland heeft gekend. Zo is het voormalige complex "Arbeid Adelt" te Terwispel (Opsterland) doorsneden door de Rijksweg Heerenveen-Groningen en de bebouwing van het voormalige complex "Helpt Elkaar" te Oudehorne (Heerenveen) te weinig gaaf bewaard gebleven.